

GAZETA

10 GR.

DZIENNI Dobrej!

BIAŁOSTOCKA

DZIENNIK ILUSTROWANY

Rząd zachęca do zmniejszenia bezrobocia drogą skrócenia czasu pracy

W związku z prowadzoną obecnie akcją rozdzielania ogólnej sumy pracy, będącej dziś w dyspozycji przedsiębiorstw przemysłowych, na jaknajwiększą liczbę robotników,

co może być osiągnięte w drodze przyjęcia do fabryk większej liczby bezrobotnych przy jednoczesnym obniżeniu czasu pracy dla wszystkich zatrudnionych, minister skarbu, p. Jan Piłsudski wystosował w dniu 6-ym b. m.

do izb skarbowych okólnik, zmierzający do ułatwień w tym kierunku.

Ministerstwo skarbu upoważniło izby skarbowe do zezwolenia poszczególnym przedsiębiorstwom na prowadzenie zakładów na podstawie dotychczasowych świadectw przemysłowych, w wypadku powiększenia ilości robotników przy jednoczesnym zmniejszeniu

okresu pracy każdego z nich w tygodniu.

Dotychczas bowiem, na zasadzie obowiązujących przepisów, przedsiębiorstwa winne były wykupić świadectwa przemysłowe wyższej kategorii, skoro zwiększyły liczbę robotników, przewidzianą dla danej kategorii świadectw, chociażby ilość tak zwanych robotniko-godzin nie uległa zwiększeniu.

Powyższe zezwolenia udzielane będą przez izby skarbowe przedsiębiorstwom przemysłowym

na podstawie indywidualnych prób, zaopiniowanych przez inspektorów pracy.

Nowy okólnik ministerstwa skar-

bu ma więc na celu ułatwienie zatrudnienia jaknajwiększej liczby robotników w dzisiejszych warunkach gospodarczych i idzie na ręce inicjatywie w tym kierunku.

podjętej ostatnio w poszczególnych przedsiębiorstwach i w kołach robotniczych, celem złagodzenia bezrobocia.

*

Tyż komunikat półroczny, nadany nam wczoraj przez agencję „Iskra”.

Ze swej strony dodać musimy, że już od dłuższego czasu w kołach gospodarczych omawiany był projekt złagodzenia rozmiarów bezrobocia drogą wprowadzenia

4-dniowego tygodnia pracy przy 6-godzinnej zatrudnieniu robotników.

Wprowadzenie w życie tego projektu, zdaniem sfer gospodarczych, zmniejszyłoby wydatnie liczbę bezrobotnych.

Ale — dodać trzeba — zmniejszyłoby również znacznie dotychczasowe zarobki robotników posiadających pracę.

8 nowych szkół na G. Śląsku

KATOWICE, 10. 7. Z nowym rokiem szkolnym, Śląsk zdobył nowy uczeńi zawodowych. W gmachach śląskich zakładów techniczno - naukowych otwartych będzie 1 września 8 nowych szkół techniczno - zawodowych.

Drugi pożar na wystawie w Paryżu

PARYŻ, 10. 7. Na wystawie kolonialnej wybuchł wczoraj znowu pożar, który chociaż mniej groźny, niemniej spowodował straty, sięgające miliona franków. Ogień wybuchł w

drewnianym kiosku, gdzie sprzedawane są wschodnie wyroby ze złota i szkła. Spłonęło kilka baraków. Straż wystawowa w ciągu godziny stłumiła pożar.

Rozłam wśród Marjawitów na Wileńszczyźnie

W nielicznej marjawickiej parafii wileńskiej nastąpił zupełny rozłam. Niemał wszyscy parafianie oświadczyli się za powrotem na tona kościoła katolickiego. To samo stało się w trzech

innych parafiach województwa wileńskiego. W związku z temi niepowodzeniami opuściło wczoraj Wileńszczyznę 6-ciu duchownych marjawickich.

Chmury szarańczy na polach włoskich

PERUGIA, 10. 7. — Pola pomiędzy miejscowościami Pietrafitta i Travernelle pokryte są żwarta masą szarańczy, która nagle spadła, niszcząc doszczętnie zboża i trawy. Zarząd gminny przy pomocy

oddziałów saperów starał się o wyniszczenie szarańczy przez użycie gazów trujących, lecz starania te nie odniosły skutku.

Kłapa „piatiletki”

Roczna przerwa w nieudanej imprezie

RYGA, 10. 7. W kołach rządowych rozeszły się pogłoski, że w najbliższych dniach ukazać się ma nowy projekt Stalina zarządzający jednoroczną przerwę w organizowaniu „piatiletki”. Ma to być wywołane koniecznością

reorganizacji przemysłu węglowego w Rosji sowieckiej, w chwili obecnej bowiem produkcja węgla w żadnym wypadku nie może wystarczyć dla celów „piatiletki”.

Banda bezczelnych oszustów okradła szukających pożyczki Ślązaków

KATOWICE, 10. 7. Władze śledcze prowadzą nadal śledztwo w sprawie afery dyrektora Budowlanej Kasy Oszczędności i Pożyczek w Mysłowicach, Ottona Powelskiego. W toku dochodzenia ujawniono, że Powelski i zarząd Kasy, udzielali pożyczek na niezwykłych warunkach. Petentom, starającym się o pożyczkę, stawiano jako warunek wpłacenie pewnej sumy z góry za 20 lat na koszty utrzymania biura oraz procentów. Dochodziło do tego, że pożyczający 5.00 złotych musiał zgóry wypłacić kasie 1.000 zł. Liczne osoby, chcące otrzymać pożycz-

ki, powystawiały weksle, aby uzyskać pieniądze na zapłacenie Kasie żądanych sum. Obecnie osoby, te nie uzyskawszy pożyczki, są zrujnowane.

Aresztowanie kierownika strajku w Grodnie

Wojsko w elektrowni i wodociągach

W Grodnie rozpoczął się dn. 8 b. m. strajk pracowników elektrowni i wodociągów.

Fachowcy wojskowi z 3-go dyonu samochodowego obsadzili te instytucje użyteczności publicznej, wobec czego miasto zaopatrywane jest normalnie w światło i wodę.

Czynione wczoraj przez komitet strajkowy starania w kierunku wywołania w Grodnie strajku powszechnego — spełzły na niczem. Żaden zakład użyteczności publicznej, ani żaden zakład przemysłowy do strajku nie przyłączył się.

Kierownik strajku — Kazimierz Krasieński, sekretarz okręgowej komisji klasowych związków za wodowych został wczoraj z polecenia prokuratora aresztowany w związku z prowadzonymi prze-

ciwko niemu od ubiegłego roku dochodzeniami o nadużycia popełnione na stanowisku sekretarza grodzieńskiego oddziału Związku Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej.

Strajk 10.000 kupców

LONDYN, 10. 7. W Bagdadzie zastrajkowały 10 tysięcy właścicieli sklepów na znak protestu przeciwko nowemu podatkowi wprowadzonemu przez rząd. Wszystkie sklepy są zamknięte.

Samobójstwo Kupca w Krakowie z powodu kryzysu gospodarczego

KRAKÓW, 10. 7. Dziś rano w mieszkaniu bogatego kupca, Natana Badera przy ul. Bonifratrów 5, rozległ się głuchy strzał. Gdy rodzina weszła do gabinetu, zastała Badera martwego z

przestrzeloną skronią. Przyczyną samobójstwa były ciężkie warunki finansowe. Jest to już drugi wypadek samobójstwa kupca na tem samym tle w ostatnich dniach.

Jak żyje w Polsce wielki Świat Pracy?

SKARGI ZECERA

Codzienna wędrówka po fabrykach, warsztatach i biurach

Codziennie wyruszamy na wędrówkę po warsztatach i sklepach, fabrykach i biurach, stara my się dotrzeć do wszystkich zakątków rozległego frontu pracy na którym wre walka

o chleb codzienny.

Przypatrując się pracy przedstawicieli różnych zawodów, słuchamy pilnie tego co nam o swoim znoju codziennym i o życiu powiedzą. Potem, jaknajwierniej to co usłyszeliśmy — spisujemy.

Zanim jednak opowieść blacharza, urzędnika, ekspedjentki lub stolarza trafi do naszych Czytelników, musi przejść jeszcze przez ręce najbliższego naszego w pracy dziennikarskiej pomocnika i współpracownika — zecera.

Zecer ręczny i maszynkowy, jest także człowiekiem pracy — jak się z pogawędki z nim, dowiemy — pracy nienajlejszej.

Dzisiaj więc zabierze głos ten, który codziennie pracowicie liście po literze, zdane po ziamu

składa — słowo drukowane...

— Ażeby zostać zecerem, trzeba być w praktyce najmniej cztery lata — mówi nasz informator.

— Ja pamiętam jeszcze dobrze „przedwojenne” czasy, gdy zecer

65 do 70-ciu rubli

miesięcznie zarabiał. Było to bardzo dużo w stosunku do tego, co dzisiaj jako zecer trzeciej a więc najwyższej kategorii dostaje. A zanoszą się na to, że nam chcą i to co mamy, umniejszyć. Byłoby to wielką krzywdę. My, zecerzy stoimy na tem stanowisku że płaca 100 zł. tygodniowo (tyle ja dostaję) jest stanowczo za niska. Ale, rozumiejąc że jest ciężka sytuacja w kraju nie zdamy teraz podwyżki i chcemy pozostać narazie przy płacy do tycyczasowej. Czy to jest dużo, gdy się ma żonę i dzieci a w de datku, jak ja naprzykład, rodziców na utrzymaniu?

Jedną z bolączek zecerów jest zaliczanie ich do pracowników fizycznych.

— Ja, zecer ręczny stać muszę cały dzień i choć przy składaniu fizycznie się nie napracuję, to właśnie męczą się mój umysł.

— Umysł i nerwy — dodaje zecer maszynkowy — a przy składaniu

nie tylko wzrok i ręce mam zajęte

klawiszami linotypu, ale równocześnie muszę wciąż baczenie uważać na całą maszynę. Czy metal nie jest przegrzany, czy „góra” jest w porządku, ustawnie słucham czy dzwinkowo dobrze linotyp pracuje. Wszystkie moje nerwy i władze umysłowe muszą być włożone w „palcowanie”, w odczytywanie często strasznie zamazanych i nieczytelnych rękopisów, które trzeba dopiero odgadywać — jakże więc wobec tego może się nazywać pracownikiem fizycznym? Praca nasza jest tak wyczerpująca, że człowiek po odbyciu swojej zmiany absolutnie

nie ma chęci do niczego.

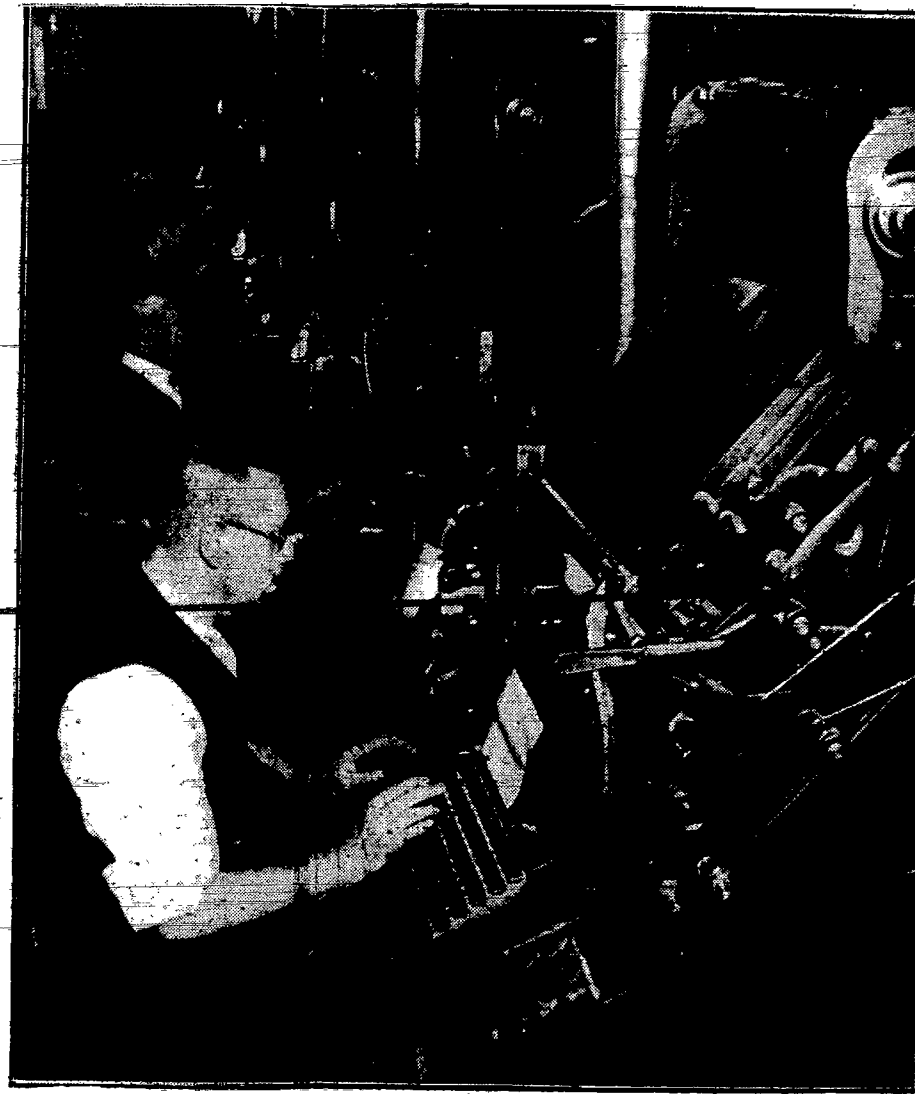
— Wspomniał pan o nieczytelnych rękopisach. Czy wszystkie są takie?

— Mogę powiedzieć, że czytelne należą do rzadkości.

Gdyby ci wszyscy, którzy piszą, rozumieli jak ułatwia pracę zecerowi wyraźny i czysty rękopis a jak utrudniają pokreślone bagroły — to możnaby wtedy naprawdę tej wydajności pracy o której się wciąż mówi — domagać.

— Czy zarobki panów, to znaczy składacza ręcznego i maszynkowego są równe?

— Zecer maszynkowy ma jakieś czterdzieści procent więcej. Ale dbałość o maszynę, wyzle-

...wypatrując zmęczonymi oczyma jakiś „zamazany” wyraz rękopisu...

wy antymonu i ołowiu i zmniejszanie mojej (przy linotypie) pracy — też dużo znaczy. Nam rządzi maszyna — i pośpiech. Wciąż się wymaga przedzej, prędzej. Dlatego zecer absolutnie nie może niewypoczęty albo niewyspany przyjść do roboty. Wtedy — zupełna klapa.

Rozmawiamy o tem, że przy ciągłym pośpiechu zecer nie ma czasu na oczyszczenie maszyny. To już musi robić po swoich godzinach.

Bardzo wyczerpująca jest praca nocna.

Również co do płac...

— Te stawki o których mówiliśmy odnoszą się do zecerów w większych zakładach. A jest mnóstwo niezwiązkowych t. zw. „dzikich” którzy pracując w małych „kurnikach” są haniebnie wyzyskiwani. Ale coż robić, jest ciężko — a każdy choćby najmarniej — jednak chce żyć.

— Coż pan powie o warunkach zdrowotnych pracy?

— Bardzo źle. Powietrze przegrzane kotłami pod gazem jest

duższe i męczące. Poza tem przeskądza hałas a my w swej pracy potrzebujemy koniecznie ciszy i spokoju. Przy ustawicznym pośpiechu człowiek

nie ma na nic czasu...

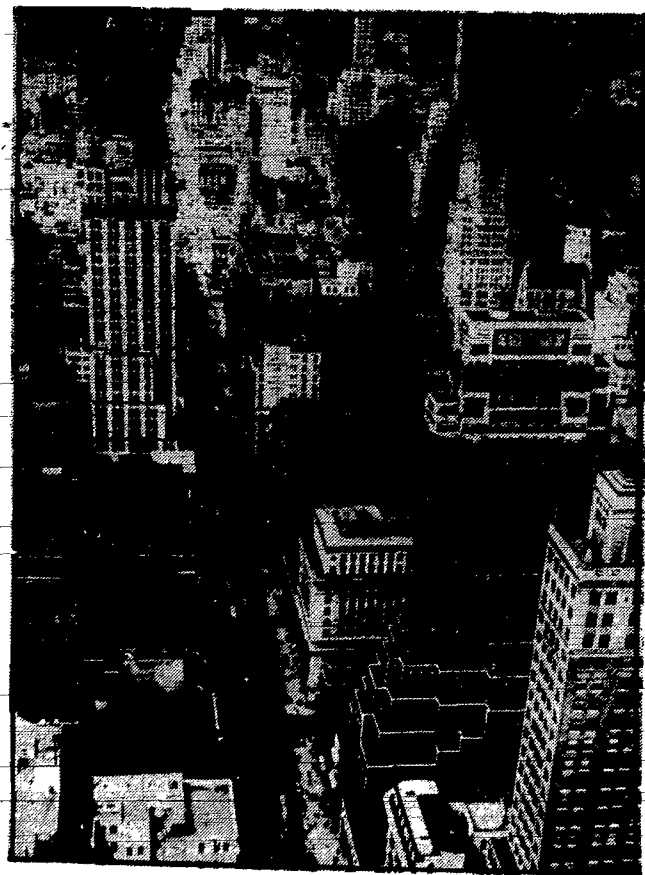
A taka, w czasie pracy, wypita szklanka herbaty od razu robi inym człowiekiem i dodaje nowych sił...

*

Tyle mówi o swoim zawodzie zecer. A gdy zapowiedziałem treść tego wywiadu temu, który na swoim linotypie wszystkie moje wywiady z ludźmi pracy pracowicie wybija — on nie podnosząc głowy, pochylonej w ciągu długich godzin nad klawiszami, wsłuchany w rytm maszyny, nie przerywając gry pracowitych palców, wypatrując w tej chwili zmęczonymi oczyma pilnie jakiś „zamazany” wyraz na arkuszu zakończonym na „uwizorku” — odpowiedział.

— Dobrze. Tylko poproszę o czytelny rękopis panie redaktorze...

Nowy Jork z lotu ptaka

Tak wygląda największe miasto świata, zdjęte z aeroplanu.

Szalony skok

Znakomita luczniczka amerykańska, miss Thomas, skacze z trampoliny do wody a po drodze strzela do celu z łuku.

— Na miłość boską, — mówi jeden gość do drugiego, widząc, że gospodyni domu zbliża się do fortepianu.

— Czyżby przypadkiem chciała grać?

— To bardzo możliwe, — odpowiada drugi. — Przed chwilą rozsypałem sól.

W jednym z naidroższych hoteli w Miami na Florydzie dokonano włamania. Pewne pismo miejscowe relacje o tym fakcie zaopatrzyło następującą uwagą:

„Wszyscy zostali obrabowani, z wyjątkiem samego właściciela hotelu. Bandyci widocznie żywią dla niego koleżeńskie uczucia”.

— Mamusi, — mówi mały Jurk. — Nauczyciel powiedział nam, że piękność jest przemijająca. Czy to prawda?

— Tak, mój chłopcze, — westchnęła matka.

— A dlaczego w takim razie nasza Kasia nie przemija? Słyszałem wczoraj, jak tatuś mówił do niej: „Kasiu, ty jesteś prawdziwą pięknością”.

— Tak powiedział? Uspokoń się Jurku. Kasia przeminie, i to jeszcze dzisiaj...

Nauczycielka rozżalona: — Chciałabym naprawdę choć na dwa, trzy dni być twoją matką.

Mały Tojor: — Dobrze, proszę pani. Zapytam się tatuś, może się zgodzi.

— Czy słyszałeś już ostatnią nowinę? Lili zerwała z narzeczonym.

— Dlaczego? Przecież tak bardzo się kochali.

— Tak, ale ona zaproponowała mu, żeby zgadł, ile ma lat. A ten idjota, wyobraź sobie, zgadł od razu.

W czasie rozmowy na temat wzajemnych praw małżonków powiedział pewien dowcipny adwokat:

„W małżeństwie panują trojakie prawa: między mężem a żoną prawo wojenne; między żoną a przyjacielem domu prawo prywatne; a między mężem a wszystkimi innymi kobietami prawo międzynarodowe.”

Na statkach pewnego małego towarzystwa okrętowego można czytać następujący plakatik: „Krzesełka przeznaczone są wyłącznie dla pań. Panowie proszeni są nie zajmować miejsc, zanim panie nie usiadły”.

Klient do adwokata: — Mój znajomy Szymkiewicz oświadczył w lokalu publicznym, że jest stem skończona barania głowa.

Adwokat: — Temu musimy oczywiście narazie zaprzeczyć.

— Ile małstwo mają dzieci?

— Proje i więcej nie będziemy mieli w żadnym razie.

— Dlaczego?

— Czytałem gdzieś, że co czwarte dziecko, które przychodzi na świat, jest Chifozykiem.

Pan Wojewoda w trosce o dolę bezrobotnych

Uruchomienie robót publicznych — Prawa robotników będą przestrzegane

Pan Wojewoda Zyndram-Koscialkowski przyjął w dniu wczorajszym delegację bezrobotnych, którzy prosili o wyjednanie u Min. Pracy i Op. Społ. przedłużenia okresu zasiłkowego do 17 tygodni, następnie prosili o uruchomienie robót publicznych i uskarżali się, że nieprzestrzegany jest 8-godzinny dzień pracy.

Pan Wojewoda w odpowiedzi zaznaczył, że chętnie zawsze rozmawia z bezrobotnymi bezpośrednio bez jakichkolwiek pośredników i pragnie im przyjść z pomocą.

W sprawie okresu zasiłkowego, Pan Wojewoda poczyni w Warszawie starania, aby Bia-

listok został zaliczony do tych miejscowości, w których stosowany jest 17 tygodniowy okres zasiłkowy.

Następnie Pan Wojewoda oświadczył, że uzyskał już odpowiednie kredyty, które pozwolą rozpocząć roboty publiczne natychmiast i że istnieje

możliwość zatrudnienia bezrobotnych przez okres około 6 miesięcy.

Co się tyczy przestrzegania 8-godzinnego dnia pracy, Pan Wojewoda zapewnił, że użyje wszystkich rozporządzalnych środków, by obowiązujący ustawowy 8-o godzinny dzień pracy

był bezwzględnie przestrzegany. Delegaci bezrobotnych zapewnili Pana Wojewodę, że chcą pracować spokojnie i są dalecy od dawania posłuchów czynnikom, usiłującym wykonać celów partii politycznych.

—xx—

Czy jest przestrzegany 8-godzinny dzień pracy i co na to władze administracyjne

Dowiadujemy się, że przedstawiciele władz administracyjnych byli w kilku fabrykach włókienniczych celem zorientowania się, co do warunków

pracy i płac oraz w jakim stopniu ustawa o 8-godzinnym dniu pracy jest przestrzegana.

Według krążących pogłosek przedstawiciele ci podobno stwierdzili, że niestety nie we wszystkich fabrykach jest przestrzegany ustawowy 8-godzinny dzień pracy.

Mamy nadzieję, że władze administracyjne, które komisję taką wystawi, podadzą do ogólnej wiadomości coś więcej w tej sprawie, tak ważnej dla ogółu robotników.

Podając tę informację oraz zestawiając ją z szybkim zli-

kwidowaniem strajku włókienniczego i stanowiskiem Pana Wojewody wobec bezrobocia, określonym delegacji bezrobotnych w dniu wczorajszym — należy podkreślić, że w stosunkach białostockich nastąpił charakterystyczny moment bezpośredniego zainteresowania się Pana Wojewody temi stosunkami, znając zaś Pana Wojewodę, możemy wnioskować, że niewątpliwie ulegną one zmianie na lepsze, przynajmniej w takim stopniu, w jakim jest to możliwe w warunkach dzisiejszych.

Najście komunistów na magistrat

Czerwone płachty na ulicach miasta

W dniu 9 b. m. około godz. 11 rano do lokalu magistratu w Brześciu przybyło kilku podejrzanych osobników, z których jeden trzymał pod pachą niezbyt dużą paczkę, czyniąc wrażenie jakgdyby zawierała jakiś druk.

Urzednicy magistratu uważnie śledzili ruchy podejrzanych indywiduów, będąc przekonani, zwłaszcza z powodu ich zakłopotania i widocznego na twarzach niepokoju, że przybyli oni do magistratu w jakichś nieczystych zamiarach.

W pewnym momencie nad głowami pochylonych nad biurkami urzedników przefrunęły papierki.

Zanim zorientowano się, że bibuła zawiera hasła wywrotowe podejrzane indywidua były już daleko.

W tym samym mniej więcej czasie między osobnicy narodowości żydowskiej rozwiesili w kilku punktach miasta transparenty z napisami: „Żądamy pracy i chleba”. Transparenty takie wywieszono m. in. na ul.

Listowskiego, Krzywej i Białostockiej.

Na ulicach miasta kręciły się w godzinach rannych gromadki młodzieży; co do którejś istnieje uzasadnione podejrzenie, jeśli nie pewność, że sprzyja ona „ideologii” wywrotowej, zachowywały się jednak one naogół spokojnie.

Organa bezpieczeństwa publicznego dokonały w ciągu dnia wczorajszego szeregu aresztowań.

Aresztowanie defraudanta w Grodzieńskim Zw. Zaw. Prac. Miejskich

Leader P.P.S. pod kluczem za przestępstwa kryminalne

W związku z nadużyciami popełnionymi na stanowisku se-

kretarza Związku Zawodowego pracowników miejskich zakładów użyteczności publicznej z polecenia władz sądowych został zaaresztowany Krasinski.

Krasinski był już raz karany więzieniem z pozbawieniem praw obywatelskich za defraudację, której dopuścił się, pełniąc funkcje sekretarza gminnego.

Krasinski jest silnie zaangażowany w miejskiej P.P.S. i był jednym z przewodników strajku.

Dziwić się należy, że Krasinski, pozbawiony praw za przestępstwa kryminalne, mógł tak długo zajmować stanowisko sekretarza Związku Zawodowego pracowników miejskich zakładów użyteczności publicznej, mając pieczę nad kasą Związku.

Strajk w Teatrze Z.A.S.P.

Przedstawienie z 1 godzinnym opóźnieniem

Personel techniczny teatru miejskiego przyłączył się do strajku pracowników miejskich. We czwartek wszystkie pra-

ce personelu technicznego spełniali sami aktorzy.

Przedstawienia odbyły się z 1 godzinnym opóźnieniem.

Krwawa zemsta „żelaznego wilka”

Trup na pograniczu litewskim

W odległości 30 metrów od linii granicznej polsko-litewskiej po stronie polskiej został zamordowany wystrzałem z zasadzki mieszkaniec wsi Podbrza, gm. kołtyniańskiej, Wincenty Wojtkiewicz.

Mordu dokonał niejaki Jasolis vel Stasianiec, który zbiegł do Litwy.

Krązą pogłoski, że morderca działał z polecenia organizacji litewskiej — „żelazny wilk”, do której należał przez pewien czas Wojtkiewicz. Wojtkiewicz, po wycofaniu się z tej organizacji, zamieszkał w Polsce. „Żelazny wilk” wydał na niego

wyrok śmierci i wykonał go. Sledztwo wyjaśni, czy przypuszczenia te są zgodne z prawdą.

Bagnetem w serce

Tragiczny koniec sprzeczki

Dnia 8 bm. w Wasilkowie w czasie sprzeczki 27-letni Leonard Dąbrowski zadał ciężkie uszkodzenie ciała bagnetem Władysławowi Utkinowi, 20-letniemu robotnikowi. Sprawa została zatrzymana.

Popierajcie Polski Cz. Krzyż

Kino „Przystań” Dziś

TAJEMNICZY POCIĄG

dramat w 8-miu aktach w rolach głównych

H. Mierendorff

Violetta Napierska

Na scenie: występy nowozaangażowanych artystów scen warszawskich

Operetka ludowa

„ZALOTY MŁYNARZA”

Pocz. seansów 6:15 i 8:15

w niedzielę o g. 5-oj

CENY OGŁOSZEŃ: 1 mm, wiersz 1 szp. w tekście 50 gr., za tekstem 20 gr. — Drobne 15 gr. za wyraz. — Układ ogłoszeń 8 szpaltowy.

Redaktor i wydawca Ignacy Malinowski.

Redakcja i Administracja Legionowa 1.

Zakłady Graficzne, Legionowa 1